

Bürokratik İşlemlerin İlk Yardım Uygulamalarına Olan Etkilerinin İncelenmesi

The effect of bureaucratic issues on the medical first aid providers

Türkiye Acil Tıp Dergisi 2005; 5(2): 73-77

Ekşi A¹, Çelikli S¹, Yıldırım GÖ¹,
Özmutaf NM², Sezer Y², Ünlüoğlu³

¹Ege Üniversitesi Atatürk Sağlık Hizmetleri
Meslek Yüksek Okulu

²Osmangazi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri
Meslek Yüksek Okulu

³Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi
Öğretim Üyesi

ÖZET

Giriş: 2001 yılında ülkemizdeki ilkyardım eğitimi ile ilgili önemli bir adım atıldı ve Sağlık Bakanlığı tarafından "ilkyardım yönetmeliği" yayımlandı. Bu yönetmelik çok tartışılmasına rağmen ilk olması nedeni ile önemlidir. Bu çalışmada ilkyardımcıların karşılarına çıkabilecek bürokratik işlemlerden ne derecede etkilendiklerini belirlemeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Çalışma için ilkyardım gerektirecek bir durum ile sık karşılaşabilecek grupları seçmeye özen gösterdik. Çalışmaya katılanların önemli bir kısmı polis memuru, üniversite öğrencisi ve fabrika işçilerinden oluşturuldu. Katılımcılara sosyodemografik özellikleri ve bürokratik işlemlere ilişkin sorular içeren anket formu verildi.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen katılımcıların %52.99'ünü daha önceden ilkyardım eğitimi almış, %46.79'unu ise daha önceden bir ilkyardım eğitimi almamıştı. Katılımcıların %20.51'i ilkyardım uygulaması gereken bir durumda karşılarına çıkabilecek bürokratik işlemlerden çekindiğini ve olaya herhangi bir müdahalede bulunmayacağını belirtirken, %41.02'i da bürokratik işlemlerden çekineceğini ama buna rağmen olaya müdahale edeceğini belirtmiştir.

Sonuç: İlk yardım eğitimi alma oranı düşük olmakla birlikte, ilkyardım uygulamalarındaki bürokratik işlemlerin uygulamacılar için çekince oluşturduğu kanısındayız.

Anahtar kelimeler: İlk yardımcı, ilkyardım eğitimi, ilkyardım yasaları.

SUMMARY

Introduction: In the year 2001, an important progress on first aid training has been achieved and a statute published by the Turkish Ministry of Health. Although that statute has controversial points, it was the first statute on this subject. We wanted to see how much the first aid providers are effected by bureaucratic procedures that they can run into.

Material and Method: Our study groups included those who could more frequently face with the situations that require first aid procedures. Majority of study groups included policeman, university students and workman. Participants were asked to answer questions regarding their sociodemographic properties and bureaucratic procedures on an inquiry form.

Results: 52.99% of study subjects had priorly taken first aid training but 46.79% of them did not. 20.51% of the participants had reported that they feel reluctant of the bureaucratic procedures which they face during the first aid procedures and no intervention would be made by them. 41.02% of the participants reported although they feel reluctant, they would intervene the situation.

Conclusion: The present study reveals that although the ratio of taking first aid course among population is low, first aid providers' attitude is effected by bureaucratic procedures and first aid statutes.

Key words: First aid responders, first aid training, first aid statutes.

İletişim Adresi

Öğr. Gör. Ali EKŞİ

Ege Üniversitesi Atatürk Sağlık
Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu
Bornova/İzmir
a_eksi@yahoo.com

Giriş

İlk yardım uygulamaları kaza, yaralanma, boğulma, yanma, zehirlenme gibi acil olarak gelişen ve hayatı tehdit eden olaylar karşısında ilkyardımcının yaralıya karşı olan görev ve sorumluluklarının tümüdür. Konuyla ilgili yaşam kurtarıcı manevraların toplumdaki bireylere öğretilmesi ve bilgilerin tazeliğinin sağlanması gerekliliği açıktır. İlk yardım eğitimi sürücü kursları, bazı kamu kurum ve kuruluşları (Sivil Savunma Müdürlükleri, Kızılay, üniversiteler vs.), ve bazı gönüllü kuruluşlar tarafından verilmektedir. Ülkemizde depresim, su baskımı gibi doğal afetlerin, trafik kazaları, ev kazaları gibi kazaların oldukça sık görüldüğü, can ve mal kaybına yol açtığı düşünüldüğünde, ilkyardım uygulamalarının bireylere öğretilmesi yanında, bireylerin bu konudaki görev ve sorumluluklarının bilincinde olmaları da gerekmektedir. Konu ile ilgili olarak T.C Sağlık Bakanlığı 2002 yılında "İlkyardım Yönetmeliği" adı altında bir yönetmelik yayınlamış ve bu yönetmelikte özel kuruluşlarla birlikte kamu kurum ve kuruluşlarında da "ilkyardım eğitimi" almış sertifikalı bireylerin bulundurulmasını zorunlu kılmıştır.^{1,2,3}

Bu çalışma bireylerin ilkyardım uygulamaları ile ilgili eğitim düzeyleri yanısıra, yasal prosedürlerin bireylerin yaşamı tehdit eden olaylar karşısındaki davranışlarına olan etkilerini ortaya koyabilmek için anket çalışması olarak planlandı.

liz edildi. Tüm testler iki yönlü olarak kuruldu ve anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edildi.

Bulgular

Çalışmada ilkyardım uygulaması ile en çok karşılaşabilecek grupların seçimine özen gösterildi. Çalışmaya katılan toplam 468 kişinin, 182 (%38.88)'si polis memuru (trafik), 161 (%34.40)'i üniversite öğrencisi (sağlık ile ilgili yüksek okullarda), 93 (%19.87)'ü fabrika işçisi, 28 (%6.98)'i eğitimci ve diğer meslek gruplarından oluşmaktaydı. 4 (%0.85) kişi ise bu soruya cevap vermedi (Tablo 1).

Çalışmaya katılanların eğitim durumu, 36 (%7.69) kişi ilköğretim, 219 (%46.79) kişi lise, 207 (%42.23) kişi üniversite ve 5 (%1.06) kişi yüksek lisans ve üstü olarak saptandı. 1 (%0.21) kişi ilgili soruya cevap vermedi (Tablo 1).

Çalışmaya katılanların yaş dağılımı, 36 (%7.69) kişi 20 ve altı yaş grubunda, 272 (%58.11) kişi 21 ve 30 yaş arasında, 134 (%28.63) kişi 31 ve 40 yaş arasında, 25 (%5.34) kişi 41 ve 50 yaş arasında, 1 (%0.21) kişi 51 yaşın üzerinde olarak saptandı (Tablo 1).

"Daha önce ilkyardım eğitimi aldınız mı?" başlıklı soruya katılımcılardan 248 (%52.99) kişi evet (aldım), 219 (%46.79) kişi hayır (almadım) cevabını verdi. Çalışmaya katılan 1 (%0.21) kişi ise bu soruya cevap vermedi.

Tablo 1. Demografik özellikler.

Meslek Grupları	Polis Memuru	Üniversite Öğrencisi	İşçi	Diğer	Boş
	182 (%38.9)	161 (%34.4)	93 (%19.9)	28 (%6.0)	4 (%0.9)
Eğitim Durumu	İlköğretim 36 (% 7.7)	Lise 219 (%46.8)	Üniversite 207 (% 42.2)	Yük. Lis. ve ↑ 5 (%1.1)	Boş 1 (%0.2)
Yaş Dağılımı	20 ve ↓ 36 (%7.7)	21 – 30 272 (%58.1)	31 – 40 134 (%28.6)	41 – 50 25 (%5.3)	51 ve ↑ 1 (%0.2)

Gereç ve Yöntem

Tanımlayıcı tipteki bu araştırmaya Eskişehir ilindeki çoğunluğu polis memuru ve üniversite öğrencilerinden oluşan rastgele seçilmiş toplam 468 kişi dahil edildi. Örneklem grubunu oluşturan kişilere demografik özellikler için 3 adet, ilkyardım uygulamaları ile ilgili yasal prosedürlere yönelik bilgi düzeyleri ve bu prosedürlerin kişilerin davranışlarına olan etkilerini ortaya koymaya yönelik 6 adet olmak üzere toplam 9 sorudan oluşan bir anket uygulandı.

Çalışma verileri SPSS programına girildi ve istatistiksel analizleri yapıldı. Kategorik değişkenler frekans ve yüzde ile, sürekli değişkenler ise ortalama±SS olarak ifade edildi. Kategorik değişkenler arasındaki ilişkiler Ki-Kare testi ile ana-

"İlkyardım eğitimi hangi kurumdan aldınız?" başlıklı soruya cevap veren 252 (%53.84) kişiden, 114 (%45.23)'ü resmi bir eğitim kurumundan, 113 (%44.84)'ü bir sürücü kursundan, 25 (%5.34)'i diğer bir eğitim kurumundan olarak cevapladı.

İlkyardım eğitimi almış ve sonrasında, ilkyardım gerektiren bir durum ile karşılaşmış 104 (%22.22) kişiden, "Karşılaşmış olduğunuz olaya tepkiniz ne oldu?" sorusuna, 34 (%32.69) kişi yeterli eğitimim olmadığı için müdahale etmedim, 28 (%26.92) kişi olayı sadece 112'ye haber verdim ve başka bir müdahalede bulunmadım, 3 (%2.88) kişi bürokratik işlemlerden çekindiğim için hastaya herhangi bir müdahalede bulunmadım, 13 (%12.50) kişi ise diğer (herhangi bir ilkyardım

müdahalesi yapmam gerekmedi, sadece hastanın taşınmasına yardımcı oldum, başkaları ilkyardım uygulaması yaptı v.b.) cevabını verirken, ilkyardım eğitimi alan ve gerekli olan durumlarda bu bilgileri kullananların sayısı sadece 26 (%25.00) kişiydi.

"2001 yılında yayınlanmış olan ilkyardım yönetmeliği hakkında bilginiz var mı?" başlıklı soruya katılımcılardan, 21 (%4.48) kişi evet (var), 444 (%94.87) kişi hayır (yok) cevabını verdi. 3 (%0.64) kişi ise bu soruya cevap vermedi.

Katılımcılardan 104 (%22.22) kişi ilkyardım ile ilgili kanun ve yönetmelikleri yeterli bulurken, 357 (%76.28) yetersiz buldu, çalışmaya katılan 7 (%1.49) kişi ise ilgili soruyu boş bıraktı.

Katılımcıların tamamına sorulan "İlkyardım uygulamanız gereken bir durum ile karşılaştığınızda, daha sonradan karşınıza çıkabilecek bürokratik işlemlerden çekinir misiniz?" başlıklı soruya katılımcılardan 96 (%20.51) kişi çekinirim olaya herhangi bir müdahalede bulunmam, 192 (%41.02) kişi çekinirim ama buna rağmen olaya müdahale ederim, 179 (%38.24) kişi herhangi bir bürokratik işlemlerden çekinmem ve olaya müdahale ederim cevabını verdi. 1 (%0.21) kişi ise soruyu cevaplamadı.

Katılımcılardan 331 (%70.72) kişi bir trafik kazası sırasında 112 Acil Sağlık Hizmetleri Komuta Kontrol Merkezi'nin (ASHKKM) haberleşme sırasında arayan kişiye bir takım kişisel (isim, soy isim, telefon numarası vb.) bilgiler sormasını doğru bir uygulama olarak bulurken, 107 (%22.86) kişi böyle bir durumda daha sonrasında bürokratik bir takım sorunlar yaşayabileceğini düşünmesine karşılık, kendisinden istenen bilgileri verebileceğini belirtti. Katılımcılardan 27 (%5.76) kişi ise uygulamayı yanlış buldu ve böyle bir durumda istenilen bilgileri vermeyeceğini belirtti. Katılımcılardan 3 (%0.64) kişi ise ilgili soruya cevap vermedi.

Yapılan çalışmada yaş grupları ile "Trafik kazaları sonrası haberleşme sırasında 112 ASHKKM'nin, arayan kişiye bir takım kişisel sorular sorması uygulaması hakkında ne düşünüyorsunuz?" sorusu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulundu ($p=0.001$). 20 ve altı yaş grubundan çalışmaya katılan toplam 36 (%7.69) kişiden hiçbirisi uygulamayı yanlış bulmazken, 21-30 yaş grubunun %4.01'i, 31-40 yaş grubunun %6.71'i, 41-50 yaş grubunun ise %28'inin uygulamayı yanlış bulduğu görüldü.

Katılımcıların yaş grupları ile eğitim düzeyleri karşılaştırıldığında ise; 20 ve altı yaş grubunun tamamının üniversite öğrencisi olduğu, 21-30 yaş grubunun %98.16'sının, 31-40 yaş grubunun %85.82'sinin, 41-50 yaş grubunun da %52'sinin lise ve üzeri eğitim aldığı saptandı.

Katılımcıların eğitim durumları ile "112 ASHKKM'nin haberleşme sırasında arayan kişiye bir takım kişisel (isim, soyi-

sim, telefon numarası vb.) bilgiler sorulması uygulaması hakkındaki görüşünüz nedir?" sorusuna verdikleri yanıtlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptandı ($p=0.000$). Uygulamayı ilköğretim mezunlarının %36.11'i yanlış bulurken, bu oran lise mezunlarında %3.65, üniversite mezunlarında da %2.89 idi.

Katılımcıların meslek grupları ile "Daha önceden karşılaşmış olduğunuz ilkyardım gerektiren bir duruma tepkiniz ne oldu?" sorusu karşılaştırıldığında aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulundu ($p=0.003$). Çalışmaya katılan ve daha önceden ilkyardım gerektiren bir durum ile karşılaşmış olan polis memurlarının %19.04'ü, üniversite öğrencilerinin %33.33'ü, işçilerin de %50'si daha önceden ilkyardım eğitimi almış olmalarına rağmen, yeterli eğitimleri olmadığını düşünerek herhangi bir ilkyardım uygulaması yapmadıkları saptandı.

Meslek grupları ile "İlkyardım gerektirecek bir durum ile karşılaştığınızda, yapacağınız ilkyardım uygulamalarından dolayı karşınıza daha sonra bürokratik bir takım işlemler çıkmasından çekinir misiniz?" sorusu karşılaştırıldığında aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptandı ($p=0.000$). Polis memurlarının %15.38'i, üniversite öğrencilerinin %10.55'i ve işçilerin %50.53'ü bürokratik işlemlerden çekineceğini ve olaya herhangi bir müdahalede bulunmayacağını belirtirken, polis memurlarının %36.81'i, üniversite öğrencilerinin %52.79'u ve işçilerinde %24.73'ü bürokratik işlemlerden çekinmesine rağmen olaya müdahale edeceğini belirtti. Bu bulgulara göre çalışmaya alınan polis memurlarının %52.19'nun, üniversite öğrencilerinin %63.35'nin ve işçilerin ise %75.26'sının bürokratik işlemlerden çekindiği saptandı.

Meslek grupları ile "112 ASHKKM'nin haberleşme sırasında arayan kişiye bir takım kişisel (isim, soyisim, telefon numarası vb.) bilgiler sorulması hakkındaki görüşünüz nedir?" sorusuna alınan yanıtlar karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptandı ($p=0.000$). Çalışmaya katılan polis memurlarının %2.74'ü, üniversite öğrencilerinin %3.10'u, işçilerin ise %18.27'si uygulamayı yanlış bulduğunu ve istenilen bilgileri vermeyeceğini belirtti. Polis memurlarının %15.38'i, üniversite öğrencilerinin %26.78'i, işçilerin %26.88'i daha sonra karşılıklarına bir takım bürokratik işlemler çıkabileceğinden çekinmelerine rağmen istenilen bilgileri vereceklerini belirtti.

"İlkyardım eğitimini nereden aldınız?" sorusu ile "Daha önceden karşılaşmış olduğunuz ilkyardım gerektiren bir duruma tepkiniz ne oldu?" sorusu arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulundu ($p=0.000$). İlkyardım eğitimini resmi bir eğitim kurumundan (Kızılay, Sivil Savunma Müdürlükleri, üniversiteler vb.) alanların %37.20'si, sürücü kurslarından eğitim alanlarında %17.50'si 'ilkyardım eğitiminde öğrendi-

ğim bilgileri kullandım ve ilkyardım uygulaması yaptım' cevabını verdi.

"Aldığınız ilkyardım eğitiminin süresi kaç ders saatiydi?" sorusu ile "Daha önceden karşılaşmış olduğunuz ilkyardım gerektiren bir duruma tepkiniz ne oldu?" sorusu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulundu ($p=0.000$). Eğitim süresi olarak 5 saat ve altında eğitim alanların %39.13'ü, 6-10 saat arası eğitim alanların %50'si, 11-20 saat eğitim alanların %38.09'u yeterli eğitimi olmadığını düşündüğü için olaya müdahale etmediğini belirtirken; bu oran 21 saat ve üzeri eğitim alanlarda %7.14'te kaldı.

"Daha önceden ilkyardım gerektiren bir durum ile karşılaştınız mı?" sorusu ile "2001 yılında yayınlanan ilkyardım yönetmeliği hakkında bilginiz var mı?" soruları karşılaştırıldığında sonuç istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p=0.049$). Daha öncesinde ilkyardım gerektiren bir durum ile karşılaşanların %10.44'ü yönetmelik hakkında bilgi sahibi olduğunu belirtirken, ilkyardım gerektiren bir durum ile karşılaşmayanların sadece %3.92'si yönetmelik hakkında bilgi sahibi olduğunu belirtti. Buna göre daha önceden ilkyardım gerektiren bir durum ile karşılaşanların daha fazla oranda ilkyardım yönetmeliği hakkında bilgi sahibi oldukları saptandı.

"2001 yılında yayınlanan ilkyardım yönetmeliği hakkında bilginiz var mı?" sorusu ile "Daha önceden karşılaşmış olduğunuz ilkyardım gerektiren bir duruma tepkiniz ne oldu?" sorusu karşılaştırıldığında sonuç istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p=0.000$). Yönetmelik hakkında bilgisi olanların %23.80'i, yönetmelik hakkında bilgisi olmayanların ise %4.72'si olaya müdahale ettiğini belirtti.

"İlkyardım gerektirecek bir durum ile karşılaştığınızda, yapacağınız ilkyardım uygulamalarından dolayı karşınıza daha sonra bürokratik bir takım işlemler çıkmasından çekinir misiniz?" sorusu ile "112 ASHKM'nin haberleşme sırasında arayan kişiye bir takım kişisel (isim, soyisim, telefon numarası vb.) bilgiler sorması uygulaması hakkındaki görüşünüz nedir?" sorusuna alınan yanıtlar karşılaştırıldığında aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulundu ($p=0.000$). Bürokratik işlemlerden çekenlerin %21.87'si uygulamayı yanlış bulurken, bürokratik işlemlerden çekinmeyenlerde bu oran %1.67 düzeyinde idi.

Eğitim durumu ile "İlkyardım gerektirecek bir durum ile karşılaştığınızda, yapacağınız ilkyardım uygulamalarından dolayı karşınıza daha sonra bürokratik bir takım işlemler çıkmasından çekinir misiniz?" sorusu karşılaştırıldığında aralarında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptandı ($p=0.000$). İlköğretim mezunlarının %75'i, lise mezunlarının %19.63'ü, üniversite mezunlarının da %12.56'sı bürokratik işlemlerden çekineceğini ve olaya herhangi bir müdahalede bulunmayacağını belirtti.

Yaş grupları ile "İlkyardım gerektirecek bir durum ile karşılaştığınızda, yapacağınız ilkyardım uygulamalarından dolayı karşınıza daha sonra bürokratik bir takım işlemler çıkmasından çekinir misiniz?" sorusu karşılaştırıldığında aralarında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptandı ($p=0.017$). 20 yaş ve altı grubun %4.76'sı, 21-30 yaş grubunun %17.64'ü, 31-40 yaş grubunun %23.88'i ilkyardım gerektirecek bir durumda ilkyardım uygulaması yaptığında, karşısına çıkabilecek bürokratik işlemlerden çekineceğini ve bundan dolayı olaya herhangi bir müdahalede bulunmayacağını belirtirken; bu oran 41-50 yaş grubunda %52 düzeyine yükseldi.

Tartışma

Çalışmamızda kişilerin aldıkları ilkyardım eğitimi sonrası edindikleri bilgileri kullanmaları için, yalnızca iyi bir eğitimin yeterli olmadığı görüldü. Özellikle ilkyardımcının karşısına çıkabilecek bürokratik işlemlerden çekindiğini, bazen de bunun ilkyardım gerektiren bir durumda, ilkyardımcının herhangi bir müdahalede bulunmamasına kadar varabildiğini görüldü. Bu görüşümüzü Tülek ve arkadaşlarının 2002 yılında yapmış oldukları bir çalışmada, trafik polislerinin ilkyardım gerektiren bir durumda yaşadıkları sorun olarak, hukuki yetersizlikleri %23.30'luk bir oranla ikinci sırada göstermiş olmaları desteklemektedir.⁴

Bu çalışmanın sonucunda ilkyardım uygulamaları gerektirecek durumlarla sıklıkla karşılaşabilecek olan polis memurları ve üniversite öğrencilerden çalışmaya dahil edilenlerin yarısının (%53) ilkyardım eğitimi aldığı saptandı. İlkyardım eğitimi alan kişilerin %22.22'sinin ilkyardım gerektirecek bir olayla karşılaşmış olmasına rağmen, sadece %24.73'nün ilkyardım eğitiminde edindiği bilgileri kullandığı ve müdahale etmeyen kişilerin ise büyük çoğunluğunun (%32.68) almış olduğu eğitimin yetersiz olduğunu düşündüğü saptandı. Altıntop ve arkadaşları 2000 yılında yapmış oldukları çalışmada, ilkyardım eğitiminin trafik polislerinin ilkyardım bilgi düzeyini önemli derecede arttırdığını saptamıştı.⁵ İlkyardım eğitiminin; konusunda yeterli eğitimi olan, deneyimli kişilerce verilmesi durumunda ilkyardım eğitimi alan bireylerin bilgilerinin ve kendilerine olan güvenlerini artırma yönünde etkileneceği düşünülmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun (%94.87) Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan İlkyardım Yönetmeliği hakkında bir bilgisinin olmadığı ve dolayısıyla basın yayın organlarının konuya dair daha fazla yayın yapmasının dikkat çekeceği kanısındayız. Çalışmaya katılan kişilerin %61.53'nün ilkyardım uygulamasının getirebileceği bürokratik işlemlerden çekindiğini ve bu bürokratik işlemlerin bu kişilerin %20.51'nin ilkyardım uygulaması yapmasını engellediğini saptadık. Kişilerin büyük çoğunluğunun İlkyardım Yönetmeliği ile ilgili bilgisinin ol-

madığı düşünülürken bu kişilerin çekincelerinin konuya ilişkin yeterli bilgilendirildikleri takdirde azalabileceğini düşünmekteyiz. Tülek ve arkadaşları 2002 yılında yaptıkları bir çalışmada ders saati olarak daha fazla ilkyardım eğitimi alan trafik polislerinin ilkyardım konusunda kendilerini daha yeterli hissettiklerini saptamışlardır.⁴ Çalışmaya katılan bireylerin almış oldukları ilkyardım eğitiminin süresi arttıkça bireylerin ilkyardım gerektiren durumda müdahalelerinin daha yüksek düzeyde olduğu saptanmıştır. Burada ilkyardım eğitimi için standart ve yeterli süre ayrılmasının gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Çalışmamızda katılımcıların eğitim düzeyleri yükseldikçe ilkyardım uygulamasından sonra karşılaşılabilecekleri bürokratik işlemlerden daha az oranda çekindikleri saptandı. Eğitim düzeyi yükseldikçe kişilerin tutum ve davranışlarının olumlu yönde etkilendiği görülmektedir.^{4,5,6}

Sonuç

İlkyardım gerektiren durumlarda ilkyardımcının rol ve sorumluluklarını ve genel yaklaşımı bilmemesi, verilen eğitim sırasında konu hakkında yeterli bilinçlendirme yapıl-

mamasından kaynaklanıyor olabilir. İlkyardım eğitiminde verilen teorik bilginin beceriye dönüşebilmesi için yeterli pratiğin de yaptırılması ve bu eğitimlerin düzenli aralıklarla tekrarlanması gerekmektedir. İlkyardım eğitiminde teorik ve pratik bilginin yanında konu ile ilgili yasa ve yönetmeliklerin de öğretilmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Kaynaklar

1. Güler Ç, Bilir N. Temel İlkyardım (C Düzeyi), 1. Baskı, Aydoğdu Ofset, 1994.
2. Rodoplu Ü, Ersoy G, Çelikli S. İlkyardım Temel Yaşam Desteği Kitabı, Acil Tıp Derneği, 1998, İzmir.
3. 24762 Sayılı İlkyardım Yönetmeliği, T.C Sağlık Bakanlığı, 22.05.2002.
4. Tülek A, Kolaç Z, Anık N ve ark. Trafik Polislerinin İlkyardım Uygulamalarına Katkılarının Saptaması ile İlgili Anket Çalışması, 1. Paramedik Sempozyumu, 25 – 28 Eylül 2002, İzmir.
5. Altıntop L, Dündar C, Güven H ve ark. Samsun İl Merkezinde Görev Yapan Trafik Polislerinin İlkyardım Öncesi ve Sonrası Bilgi Düzeyleri, *Ulusal Travma ve Acil Cerrahi Dergisi* 2000;6(1).
6. Rodoplu, Ü. "Herkes İçin İlkyardım" Om Yayınevi, 1. Baskı, 2003, İstanbul.